

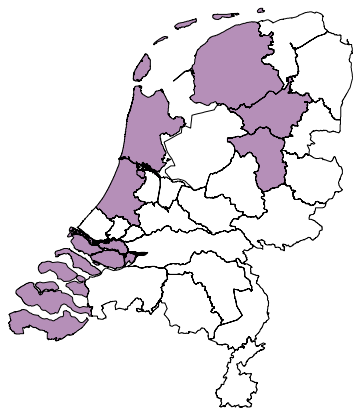
Tabel 3

Groenknolorchis *Liparis loeselii*

(Zeer) lage orchidee met glanzig licht-groene bladeren. De plant heeft een zeer kort opstijgende wortelstok met draadvormige wortels en een bovengrondse stengelknol die wordt omhuld door de twee bladeren. De plant vormt enkele kleine, groenig-bleekgele bloemetjes.

Foto: Christophe Brochard

- soort niet aanwezig
- soort (recent) aanwezig

3

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Maaien vanaf augustus. Maaisel afvoeren.
Schonen	Zie gedragscode Schonen vanaf augustus. Geen plantmateriaal op groeiplaatsen laten liggen.
Baggeren	Zie gedragscode
Begrazen	Zie gedragscode
Snoeien/dunnen	Zie gedragscode
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant met bodem uitgraven en zo snel mogelijk overzetten op een geschikte locatie, onder begeleiding van een deskundige.
Onderhoud verhardingen	Zie gedragscode

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (ontheftingsplicht)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode
Verwijderen bovengrond/ graafwerkzaamheden	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant met bodem uitgraven en zo snel mogelijk overzetten op een geschikte locatie, onder begeleiding van een deskundige.
Sloop kunstwerken en gebouwen	-
Bouwactiviteiten	-
Afdammen/dempen/vergraven	-
Groeiplaats	De groenknolorchis groeit op zonnige, natte plaatsen, die voorkomen in sterk basisch milieu. Zij komt voor in pionierstadia van kalkrijke valleien in het duingebied, waar de basenrijkdom het gevolg is van restinvloed van zeewater. Bovendien in jonge, niet verzuurde trilvenen en veenmosrietlanden in het laagveengebied. Vroeger ook in beekdalen en kalkrijke moerassen in het binnenland met basenrijke kwel.

Leefwijze door het jaar heen
Vaatplant, overblijvend (meerjarig). Bloeiperiode: mei-juli. De kleine bloemen trekken weinig aandacht van insecten. Zelfbestuiving lijkt de regel te zijn. Het zaad wordt in de periode juli/september door de wind verspreid.

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Groenknolorchis *Liparis loeselii*

Aanbevelingen	<ul style="list-style-type: none">- Verhogen van de dynamiek in duingebieden en het creëren nieuwe verlandingsvegetaties in de laagvenen- Optimalisatie hydrologie: niet te droog, tegengaan van verzuring, stikstof (met name ammonium) beperken.- Stimuleren van pioniersituaties waar deze soort kan kiemen, bijvoorbeeld door kleinschalig plaggen- Tegengaan van verruiging van de groeiplaatsen, eventueel door maaibeheer.- Onderzoek naar populatie-eigenschappen en groeiplaatscondities; mogelijkheid herintroductie in het binnenland onderzoeken.
Belang Waterschapspopulaties	Ondergeschikt belang
Verspreiding binnen Nederland	De groenknolorchis komt alleen nog voor in de duinen van de Waddeneilanden, Voorne en Schouwen, de eilanden in de Grevelingen, in Zeeuwsch-Vlaanderen, in het grensgebied van Holland en Utrecht en in Noordwest Overijssel. Zij is in die gebieden zeldzaam maar plaatselijk talrijk.
Status Rode lijst	Bedreigd
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	soort van bijlage II en IV
FF-wet	Tabel 3
Bronnen	Kreutz & Dekker, 2000. Weeda <i>et al.</i> , 2003. Websites: www.stowa.nl ; flora.instnat.be